

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/36690,Osrodki-odosobnienia-19811982-Wierzchowo-Pomorskie-Jaworze-Darlowek-i-Glebokie.html>
06.05.2024, 09:33

Ośrodki odosobnienia 1981-1982. Wierzchowo Pomorskie, Jaworze, Darłówek i Głębokie

Marta Marcinkiewicz, Ośrodki odosobnienia 1981-1982. Wierzchowo Pomorskie, Jaworze, Darłówek i Głębokie, Europejskie Centrum Solidarności, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie, Gdańsk 2016, 468 s., ISBN 978-83-62853-61-8 (ECS), ISBN 978-83-61336-94-5 (IPN Oddział w Szczecinie)

Darłówek, Jaworze, Wierzchowo Pomorskie i Głębokie to tylko cztery spośród ponad 70 ośrodków odosobnienia, które funkcjonowały w różnych okresach stanu wojennego. Miejsca dość długo owiane tajemnicą, ciekawe o tyle, że każde z nich przeznaczono dla innego środowiska. W Jaworzu ulokowano znanych intelektualistów z Władysławem Bartoszewskim i Tadeuszem Mazowieckim na czele, w Wierzchowie Pomorskim działaczy szczecińskiej i koszalińskiej „Solidarności”, z Marianem Jurczykiem, Stanisławem Wądołowskim. Ośrodek w Darłówku pierwotnie przeznaczono dla osób starszych i chorych, działaczy drugiego i trzeciego szeregu. Umieszczono w nim zarówno kobiety jak i mężczyzn. Najwięcej sensacji budził jednak ośrodek odosobnienia w Głębokiem, gdzie przetrzymywano internowanych byłych prominentów partyjnych, z byłym I sekretarzem KC PZPR Edwardem Gierkiem. Już sam fakt dużego zróżnicowania standardów miejsc odosobnienia, od domów wypoczynkowych

Ośrodki odosobnienia 1981-1982

(np. Jaworze) po ciężkie warunki więzienne (zakład karny w Wierzchowie Pomorskim) miał na celu poróżnienie niedawnych działaczy związkowych i opozycyjnych. Dla wielu z nich czas internowania był ciężką szkołą życia, traumą, której nigdy nie udało im się zapomnieć.

Autorka dotyka nie tylko zagadnień związanych z funkcjonowaniem ośrodków odosobnienia, ale również z życiem codziennym internowanych, dostrzega ich emocje i nastroje, nadzieje i rozterki, związane choćby z koniecznością emigracji. Porusza zagadnienia współpracy i gry operacyjnej prowadzonej w ośrodkach odosobnienia przez SB, opisuje także grę władzy z internowanymi, jak i społeczeństwem, poddawanych oddziaływaniom propagandowym.

Książka została nagrodzona w konkursie Europejskiego Centrum Solidarności na najlepszą pracę doktorską na temat „Solidarności” i opozycji lat 1970-1989.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI - Marta Marcinkiewicz, „Ośrodki odosobnienia 1981-1982...” \(pdf, 342.97 KB\)](#)
[11.10.2016 11:00](#)

Gdzie kupić publikacje: